

nalaze se pacifikal, djelo Mathiasa Bernhaupta iz Graza (1733) i mon-stranca iz 1783, a među slikama portreti zagrebačkih biskupa J. Galjufa i J. Haulika. — Izvan naselja, nasred prostrana polja stoje ruševine utvrde pravokutna tlocrta, koja ima na tri strane polukružne kule, a na četvrtoj strani četverokutnu ulaznu kulu. Vlasnici su bili baruni Konjski, izumrli u XVII. st. A. Ht.

KOPAČ, Slavko, slikar (Vinkovci, 21. VIII. 1913). Diplomirao je na Akademiji u Zagrebu 1937 (V. Becić). Studirao je u Parizu 1939/40. a po povratku u domovinu bio je profesor na mostarskoj i zagrebačkoj gimnaziji. U Italiji je boravio 1943–48, poslije toga trajno se nastanjuje u Parizu. — U ranim Kopačevim djelima osjećaju se utjecaji impresionizma i zagrebačke umjetničke sredine toga doba (*Autoportret*, 1936; *Gimnazija u Klaićevoj ulici*, 1938). U vrijeme prvoga boravka u Parizu napušta klasične prostorne kanone i priklanja se slobodnijemu pristupu motivu i plošnoj organizaciji slike (*Dimnjak i oblaci*, *Barka* 1921), što nastavlja u domovini nizom portreta, pejzaža i mrtvih priroda (*Muzika*, 1942). Za vrijeme boravka u Italiji slika akvarele, obilježene nadrealnim elementima i krajnjom kompozicijskom i prostornom slobodom (*Portret*, 1946; *Cirkus*, 1947). Dolaskom u Pariz povezuje se s J. Dubuffetom s kojim ga, uz prijateljstvo, vežu srodni slikarski pogledi. U to vrijeme nastaje nekoliko djela koja ga potvrđuju kao izvorna umjetnika sirova i neposredna izraza, bliska načinu Dubuffeta (*Krava*, *Plava mačka*, *Gušter*, *Piton*, *Otok bijelog leptira* — sve iz 1949). Pedesetih i šezdesetih godina slike mu postaju intimnije i poetičnije a sam autor pokazuje osobito zanimanje za materijale kojima gradi sliku. Osim bojom služi se pijeskom, gumom i kovinama, a u skulpturi kamenom, drvom, papirom, staklom i ugljenom. U Kopačevoj skulpturi i reljefima uočljive su figuralne reminiscencije, osobito u djelima kojima se približio tzv. art brutu (*Otvoreni kišobran*, 1971). Zapažen je njegov rad u keramici, osobito u razdoblju 1950–60. Prvi put je izlagao u Zagrebu 1938 (s M. Vežom). Samostalno je izlagao u Firenci, Rimu, Parizu, Rijeci i Zagrebu. Retrospektivna izložba priredena mu je u Parizu 1981.

LIT.: *Lj. Babić*, Najmlađi, Hrvatski dnevnik, 21. VIII. 1938. — *G. Falzoni*, Il pittore jugoslavo Slavko Kopac, Arte Contemporanea (Roma), 1947, 4–5. — *S. Marini*, Slavko Kopac, Il Giornale della sera (Roma), 10. III. 1948. — *Ph. Dereux*, Slavko Kopac (katalog), Paris 1961. — *F. Elgar*, Kopac, Carrefour (Paris), 14. VI. 1961. — *R. Ivšić*, Slavko Kopac ou l'Ancre ailée, Style (Lausanne), 1963, 7. — *R. Putar*, Slavko Kopač, slikar na rubu ljepote, Kulturni radnik, 1963, 1–2. — *B. Vizintin*, Slavko Kopač (katalog), Rijeka 1966. — *V. Maleković*, Vedro i radosno, Vjesnik, 23. VII. 1966. — *I. Zidić*, Pješak na Galapagosu, Telegram, 2. XII. 1966. — *Z. Rus*, Slavko Kopač, ŽU, 1967, 3–4. — *Ž. Grum*, Slavko Kopač (katalog), Zagreb 1977. — *J. Ricov*, L'univers dans un poing (katalog), Paris 1981. — *T. Maroević*, Slavko Kopač (katalog), Zagreb 1984. — *Z. Tonković*, Slavko Kopač (katalog), Osijek 1986. Z. Mak.

KOPAČINA, spilja, prapov. višeslojno nalazište, SZ od Donjega Humca na Braču. Kulturni slojevi pripadaju ranobrončanomu razdoblju, mezolitiku i epipaleolitiku. Sjekira i keramički fragmenti otkriveni u brončanodobnome sloju pripadaju ranome stupnju toga razdoblja. Nalazi upućuju na postojanje veze toga dijela Jadrana s Apeninskim poluotokom. Kremena mikrolitička proizvodnja pripada mezolitičkim i gornjopaleolitičkim kulturama.

LIT.: *B. Čećuk*, Kopačina, otok Brač — višeslojno prethistorijsko nalazište, Arheološki pregled (Beograd), 1981. — *Isti*, Kopačina, otok Brač — višeslojno prethistorijsko nalazište, ibid., 1982. B. Čk.

KOPIĆ, Božidar, slikar (Pregrada, 3. III. 1926). God. 1947–51. studirao arhitekturu u Zagrebu; na Akademiji likovnih umjetnosti diplomirao 1954 (I. Režek). Slika portrete i pejzaže u dubokoj tonskoj gami s naglaskom na bujnosti vegetacije i specifičnosti slavonskoga podneblja. God. 1968–90. direktor Galerije umjetnina u Vinkovcima.

LIT.: *B. Mesinger*, Božo Kopic (katalog), Zagreb 1977. — *J. Depolo*, Božidar Kopic (katalog), Slavonski Brod 1988. O. Šr.

KOPRIČANEC, Martin, naivni slikar (Molve, 2. XII. 1943). Slika kra-jolike sa simboličnim elementima i portrete u hlebinskoj maniri. Osamdesetih godina njegov tenatski svijet se proširuje alegorijskim prizorima smrti, prijateljstva, obiteljske uzajamnosti i života u prirodi. Samostalno je izlagao u Zagrebu, Trebnju, Bologni, Karlovcu, Zlataru, Foggi i Cortini d'Ampezzo.

LIT.: *G. Gamulin*, Martin Kopričanec (katalog), Cortina d'Ampezzo 1976. VI. Mě.

KOPRIVE, humorističko-satirični list; izlazi u Zagrebu 1906–40. kao tjednik, polumjesečnik i mjesečnik. Osim profesionalnih novinara-karikaturista u njima objavljuju karikature mnogi slikari (J. Račić, B. F. Angeli Radovani, P. Križanić, S. Vereš, S. Mironović, V. Gecan, M. Trepše, Z.

S. KOPAČ, *Krava*, Zagreb, Moderna galerija

Šulentić, A. Maurović, O. Postružnik, A. Motika). Nadovezujući se na tradiciju starijih (uglavnom pravaških) humorističko-satiričnih listova, »Koprive« donose u prvom redu političku karikaturu, kritički reagiraju na politička i socijalna zbivanja u nas i u svijetu.

LIT.: *J. Horvat*, Povijest novinarstva Hrvatske (1771–1939), Zagreb 1962. — *Isti*, »Koprive« i prva generacija karikaturista-publicista u Hrvatskoj, Novinar, 1964, 1. — *D. Horvatić*, Ples smrti, u djelu: Antologija hrvatskog likovnog humora, Zagreb 1975. D. Hč.

KOPRIVNA, selo J od Osijeka. Romanička kapela na groblju, zidana od opeke, jednobrodna je građevina s polukružnom apsidom; na južnom pročelju ima jednostavan romanički portal. Kapela je iz XIII. st., a ostatak je sjedišta ivanovaca koje se nalazilo na njihovu posjedu Dopsin. Od 1757. služi pravoslavcima.

LIT.: *L. Dobronić*, Posjedi i sjedišta templara, ivanovaca i sepulkralaca u Hrvatskoj, Rad JAZU, 1984, 406. L. D.

KOPRIVNICA, grad u gornjoj Podravini. Izvori spominju burg *Kukaproncza* (*Kamengrad*), južno od današnje Koprivnice, koji je već 1461. bio ruševan,

S. KOPAČ, *Cvječarica II*, Zagreb, Moderna galerija

